

Prevence začíná očkováním: výzva pro systém i společnost

29.4.2025 - David Kolář | Asociace inovativního farmaceutického průmyslu

Vážené kolegyně, vážení kolegové, zátěž na zdravotní systém v důsledku stárnutí populace a rostoucího počtu chronicky nemocných každoročně narůstá. V tomto kontextu představuje prevence jeden ze zásadních pilířů dlouhodobé udržitelnosti péče. Přesto je jedním z jejích neúčinnějších nástrojů - očkování - v České republice stále podhodnocené, a to jak z pohledu státu, tak ze strany pacientů.

Podle aktuálního průzkumu agentury Ipsos vnímají sice tři čtvrtiny české populace prevenci jako důležitou, ale nepovinné očkování v posledních dvou letech podstoupila jen necelá čtvrtina Čechů. Například proti chřipce je očkováno pouhých 7 % populace. Důsledkem není jen vyšší nemocnost, ale i významné ekonomické dopady - Hospodářská komora odhaduje, že nízká proočkovanost u chřipky stojí českou ekonomiku až 27 miliard korun ročně.

Průzkum zároveň potvrzuje, že lidé očekávají doporučení a vedení zejména od svých lékařů. Právě jejich podpora často rozhoduje, zda se pacient na preventivní prohlídku dostaví, případně podstoupí očkování. Významnou roli ale hrají zaměstnavatelé, kteří mnohdy umožňují očkování přímo na pracovišti. To je důležité zejména v situaci, kdy lidé často narážejí na nízkou dostupnost informací nebo celkový nedostatek podpory ze strany systému.

V této souvislosti je však třeba otevřeně říci, že odpovědnost za vyšší proočkovanost nemůže ležet výhradně na zdravotnících. Potřebujeme jasnou vakcinační strategii, která začlení očkování dospělých do národních imunizačních plánů, zajistí odpovídající financování a zároveň podpoří vzdělávání zdravotníků i veřejnosti o přínosech očkování i nemocech, jimž pomáhá předcházet. Důležitým krokem je i zajištění lepšího a komfortnějšího přístupu k očkování, například v lékárnách, a vytvoření digitálních očkovacích registrů, které by umožnily systematické sledování a aktivní výzvy k očkování v průběhu celého života.

V době, kdy se náš zdravotní systém bude muset vypořádat s rostoucí poptávkou po péči, je každý krok směrem k lepší prevenci a vyšší proočkovanosti krokem správným směrem. Spolupráce všech aktérů včetně státu je nezbytná pro to, aby se očkování stalo efektivním nástrojem prevence - dostupným, srozumitelným a běžně využívaným jako součást péče o zdraví.

<https://aifp.cz/cs/prevence-zacina-ockovanim-vyzva-pro-system-i-spole>